

Kort fortalt

28-03-2019

Stadigt færre børn og unge bliver anbragt uden for hjemmet - og en større andel anbringes i plejefamilier

Børne- og Socialministeriet har set nærmere på udviklingen i antallet af børn og unge, der bliver anbragt uden for hjemmet. Resultaterne viser, at antallet af anbragte børn og unge fortsat er faldende. Samtidig anbringes en større andel i plejefamilier.

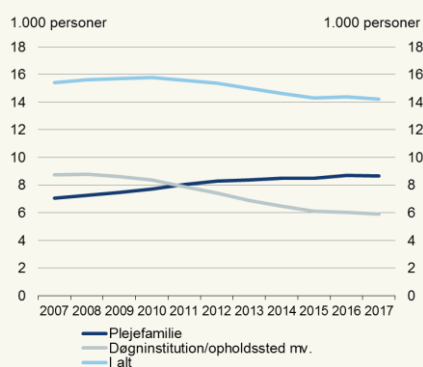
Når et barn eller en ung har behov for særlig støtte, skal kommunen undersøge forholdene nærmere og iværksætte en eller flere relevante foranstaltninger. I mange tilfælde er en forebyggende indsats tilstrækkelig, det kan fx være familierettet støtte og rådgivning til forældrene eller en fast kontaktperson, men for nogle børn og unge kan en anbringelse uden for hjemmet være nødvendig. Det kan eksempelvis være en anbringelse i en plejefamilie, på en døgninstitution eller på et socialpædagogisk opholdssted.

Hvor et barn skal anbringes afhænger af barnets støttebehov. I mange tilfælde vil en anbringelse i en plejefamilie være at foretrække, da det kan give børn og unge en opvækst i stabile, familiære rammer. Nogle børn og unge har imidlertid behov for en mere specialiseret støtte, hvor en anbringelse på en døgninstitution eller et socialpædagogisk opholdssted vil være den bedste løsning. Det kan eksempelvis være børn og unge med en svær psykisk lidelse eller udadreagerende adfærd.

Fra 2007 til 2010 har det samlede antal anbragte børn og unge været nogenlunde konstant på ca. 15.800 børn og unge, men er herefter faldet til omkring 14.200 børn og unge i 2017, jf. figur 1.

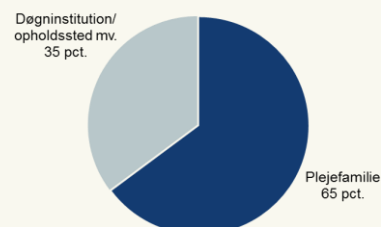
Figur 1

Antal anbragte børn og unge efter type af anbringelsessted, 2007-2017

Figur 2

Anbragte børn og unge efter type af anbringelsessted ultimo 2017

Anm.: Figur 1 omfatter børn og unge i alderen 0-17 år, som har været anbragt uden for hjemmet i løbet af et givent år. Nogle børn har både været anbragt i en plejefamilie og på en døgninstitution/opholdssted mv. i samme år således, at antal anbragte i plejefamilie og på døgninstitution/opholdssted mv. ikke summerer til anbragte i alt. Figur 2 er opgjort pr. 31. december 2017.

Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks registerdata.

Udviklingen dækker over en stigning i antallet af børn og unge anbragt i en plejefamilie fra ca. 7.000 i 2007 til ca. 8.700 i 2017, mens antallet af anbragte på døgninstitutioner og opholdssteder mv. er faldet fra ca. 8.700 i 2007 til ca. 5.900 i 2017. Det samlede fald i antallet af anbragte børn og unge er således drevet af et betydeligt fald i anbringelser på døgninstitutioner og opholdssteder mv.

Indtil 2010 var størstedelen af de anbragte børn og unge anbragt på en døgninstitution eller et opholdssted mv., men siden 2011 har størstedelen været anbragt i en plejefamilie. Denne udvikling betyder, at omkring 65 pct. af alle anbragte børn og unge ved udgangen af 2017 var anbragt i en plejefamilie, jf. figur 2.

Ser man på udviklingen i antallet af iværksatte anbringelser i perioden 2007-2017, er der sket et betydeligt fald i anbringelser på døgninstitutioner og opholdssteder mv., mens antallet af iværksatte anbringelser i plejefamilier har ligget nogenlunde stabilt, jf. figur 4. I 2007 blev der iværksat omkring 2.600 anbringelser af børn og unge på døgninstitutioner og opholdssteder mv., mens der siden 2014 er blevet iværksat omkring 1.600 anbringelser om året. Iværksatte anbringelser i plejefamilier har ligget stabilt omkring 1.000 anbringelser af børn og unge om året siden 2007.

Figur 3

Antal iværksatte anbringelser af børn og unge, 2007-2017

Figur 4

Antal iværksatte anbringelser af børn og unge efter type af anbringelsessted, 2007-2017

Anm.: Opgjort på baggrund af 0-17 årige med iværksat anbringelse, der indgår i befolkningsregisteret ultimo året. Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks registerdata. For så vidt angår opgørelsen af iværksatte anbringelser efter type i figur 4, har nogle børn og unge både fået iværksat en anbringelse i plejefamilie og på en døgninstitution/opholdssted mv. i samme år.

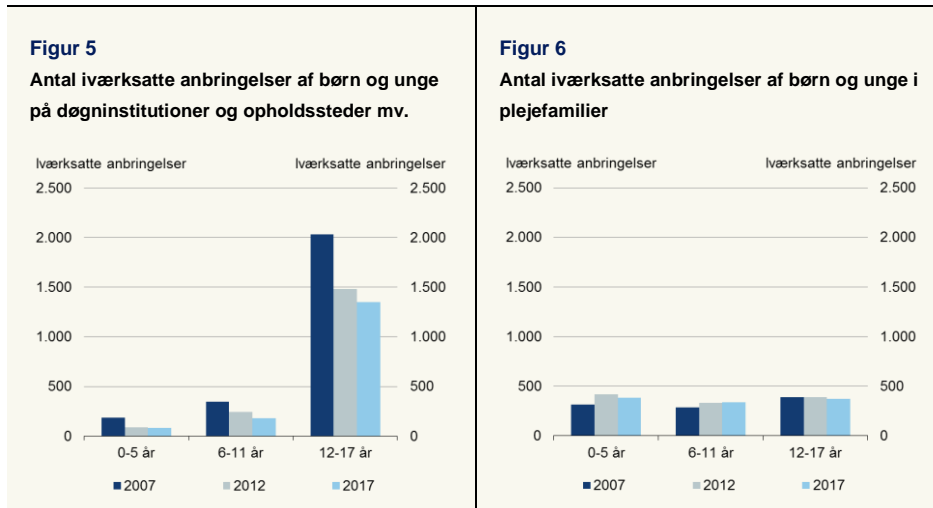
Når det samlede antal anbragte børn og unge i plejefamilier er højere end antallet af anbragte på døgninstitution og opholdssted mv. til trods for, at kommunerne i højere grad iværksætter anbringelser på døgninstitutioner og opholdssteder mv., skyldes det, at anbringelser i plejefamilier typisk har en længere varighed. Det skyldes bl.a., at det typisk er børn og unge i aldersgruppen 12-17 år, der anbringes på døgninstitutioner og opholdssteder mv., jf. figur 5, hvorfor den gennemsnitlige anbringelsestid på døgninstitutioner og opholdssteder mv. ofte er af kortere varighed end anbringelser i plejefamilie. Dertil kommer, at døgninstitutioner og opholdssteder oftere anvendes ved kortvarige anbringelser af børn og unge, fx med fokus på midlertidig behandling.

Ser man på aldersfordelingen blandt børn og unge, der får iværksat en anbringelse uden for hjemmet, er der markant flest iværksatte anbringelser blandt 12-17-årige, jf. figur 5 og 6. De 12-17-årige anbringes typisk på døgninstitutioner og opholdssteder mv., men siden 2007 er der sket et betydeligt fald i antallet af iværksatte anbringelser af 12-17-årige. I 2007 blev der iværksat omkring 2.000 anbringelser af 12-17-årige på døgninstitutioner og opholdssteder mv., mod ca. 1.300 iværksatte anbringelser i 2017, jf. figur 5. At stadigt færre børn og unge er anbragt uden for hjemmet er således drevet af, at de ældste børn og unge i

mindre grad bliver anbragt sammenlignet med tidligere. Færre anbringelser blandt 12-17-årige kan skyldes flere forhold, fx at flere kommuner de seneste år har udrullet en strategisk omlægning af indsatsen for socialt udsatte børn og unge mod en tidligere forebyggende og mere effektiv indsats – flere steder benævnt 'Den Svenske Model'.

Der har i de seneste år da også været en stigning i antallet af forebyggende indsatser, herunder foranstaltninger efter servicelovens § 52, stk. 3 samt indsatser § 11. En mulig forklaring på stigningen kan være, at kommunerne i højere grad fokuserer på at sætte tidligt ind, og dermed forebygge at børn og unges udfordringer vokser sig så store, at en anbringelse bliver nødvendig. Udviklingen i forebyggende foranstaltninger og indsatser er uddybet i Socialpolitisk Redegørelse 2018.

Anm.: Iværksatte anbringelser af børn og unge i alderen 0-17 år. Alderen er opgjort ved iværksættelsestidspunktet. Nogle børn og unge har både fået iværksat en anbringelse i en plejefamilie og på en døgninstitution/opholdssted mv. i samme år.

Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks registerdata.

Blandt de yngste børn er der siden 2007, blevet iværksat færre anbringelser på døgninstitutioner og opholdssteder mv., jf. figur 5, og flere anbringelser i plejefamilier, jf. figur 6. Denne udvikling betyder, at størstedelen af de 0-11-årige, som bliver anbragt, bliver placeret i plejefamilier. Dette gælder særligt for de 0-5-årige.

At de yngste børn primært bliver anbragt i plejefamilier, mens de ældste børn og unge primært anbringes på døgninstitutioner og opholdssteder mv. kan skyldes flere forhold. Det kan bl.a. skyldes, at støttebehovet hos børn, der anbringes i 12-17-årsalderen, er større, og at det derfor er nødvendigt med mere specialiseret personale på anbringelsesstedet. Omvendt vil et lavere støttebehov hos børn, der anbringes i 0-5-årsalderen, betyde, at en anbringelse i plejefamilie vil være at foretrække for at sikre barnet en opvækst i stabile familielignende omgivelser.

Yderligere oplysninger

Fuldmægtig Line Thurøe Ersted, lite@sm.dk, tlf.: +45 41 85 10 94

Pressemedarbejder Nanna Lodberg Theut, nlot@sm.dk, tlf.: +45 41 85 10 05